

บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18**สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร**ROLE OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN 18th SCHOOL NETWORK AT

BANGNA DISTRICT OFFICE

IN BANGKOK METROPOLITAN

ลีลาวดี เมธาปัญญาธร

Leelawadee Mathapanyathorn

สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

Educational Administration Branch, Education Faculty, Bangkokthonburi, University

e-mail: 6533100020@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ตามประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร จำนวน 300 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นี้ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตบางนา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 169 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย วิธีดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานด้านบริหารงานทั่วไปและ งานด้านงบประมาณ (2) เปรียบเทียบบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน เมื่อสรุปแยกเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้ (2.1)ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการประเมินบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน (2.2) ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน

คำสำคัญ: บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

The objectives of the research were: (1) to study the leadership of school administrators under Nong Khaem District Office Bangkok Metropolitan; and (2) to compare the leadership of school administrators under Nong Khaem District Office Bangkok Metropolitan, classified by age, work experience.

The research was a survey research, the population was 407 teachers under Nong Khaem District Office Bangkok. The sample was 196 teachers, detained via Krejcie & Morgan's table and simple random sampling. There were four steps of the methodology; (1) review related literature; (2) constructing research instruments; (3) collecting data; (4) analysis of data. The instrument for collecting data was a five-level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency percentage, mean, Standard Deviation and t-test.

Major findings were: (1) The administrative role of educational institution administrators in the 18th school network under the Bangna District Office Bangkok Overall, it was at a high level and when considering each aspect, it was found that every aspect was at a high level Arranged in order, the first 3 are: Academic work General administrative work and Budget work. (2) Compare the administrative role of educational institution administrators in the 18th school network under the Bangna District Office Bangkok Classified by education level and work experience When summarizing and separating each aspect, the results appear as follows. (2.1) Teachers with different educational levels The administrative role of educational institution administrators in the 18th school network under the Bangna District Office was assessed. Bangkok Not different both overall and in each aspect. (2.2) Teachers with different work experiences There is an opinion on the administrative role of educational institution administrators in the 18th school network under the Bangna District Office. Bangkok There is no difference. Both overall and each aspect.

Keywords: ROLE OF EDUCATIONAL INSTIUTATION ADMINISTRATORS IN 18th SCHOOL NETWORK AT BANGNA DISTRICT OFFICEIN BANGKOK METROPOLITAN

บทนำ

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง การปกครอง การบริหารงานของรัฐอย่างรวดเร็ว ซึ่งจากกระแสสังคมในโลกปัจจุบันไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ การเมือง เป็นไปอย่างรวดเร็วโดยผ่านกระบวนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้การแข่งขันมีมากและรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะการแข่งขันกับนานาชาติ ประเทศที่ประชากรมีคุณภาพสูงย่อมได้เปรียบในการแข่งขันและพัฒนาได้อย่างรวดเร็วกว่าประเทศอื่น รวมทั้งด้านการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามสภาวะโลกในปัจจุบันและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดดตามกระแสโลกอนาคต เพราะการจัดการศึกษาที่ให้กับทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นการพัฒนาทรัพยากรในการที่จะพัฒนาประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงตามคำกล่าวของ อารุง จันทวานิช (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : คำนำ) ที่ว่า “การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถที่ติดตัวมาของมนุษย์แต่ละคน เป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญของการบทบาทบริหาร การวางแผน มอบหมายภาระงาน ให้ตรงกับบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีทักษะกระบวนการคิด การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ อย่างเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง

ทั้งนี้สถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้สามารถวัดได้จากการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนโดยการพิจารณาความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติในทางบวกความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมรวมถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน จนทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องทำให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

ดังนั้นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางนา มีโรงเรียนทั้งหมด 7 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนวัดบางนาใน (เรียนศยามานนท์) 2) โรงเรียนวัดบางนานอก 3) โรงเรียนรุ่งเรืองอุทุมม์ 4) โรงเรียนอำนวยการกนกศิริอนุสรณ์ 5) โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ 6) โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ 7) โรงเรียนเทียนพิน ผู้บริหารในแต่ละโรงเรียนมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ กำหนดทิศทางการศึกษาให้เท่าทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่มีการแข่งขันสูง กำหนดทิศทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ นโยบายที่ใช้ในสถานศึกษาร่วมกันกับบุคลากรครู ส่งให้บรรลุไปตามเป้าหมายที่วางไว้ แต่ยังมีบางประการที่ไม่สามารถบรรลุไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ สาเหตุอาจจากระบบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาหรืออาจเกิดจากความไม่ร่วมแรงร่วมใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดคุณสมบัติบางประการในการเป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาอาจชี้แจงและมอบหมายงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ชัดเจน ผู้บริหารไม่รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรครูใช้อำนาจและคำพูดที่ไม่เหมาะสมทำให้บุคลากรครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน เกิดความขัดแย้งภายในสถานศึกษา

จากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาท การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร เนื่องจากในการบริหารและการดำเนินงานต่างๆ ผู้บริหารจะต้องพบกับปัญหาที่ต้องแก้ไข รวมทั้งการเลือกแนวทางการปฏิบัติงานให้เหมาะสมทั้งในส่วนที่เป็นงานประจำ และงานเฉพาะกิจ จึงต้องอาศัยบทบาท การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ตลอดเวลาและบทบาทการบริหารนั้นๆ จะเกิดความพึงพอใจต่อครูในโรงเรียนหรือไม่ขึ้นอยู่กับการดำเนินงานด้านต่างๆ แล้วผู้บริหารใช้ข้อมูลปรึกษากับครูในโรงเรียน แล้วร่วมกันบริหาร

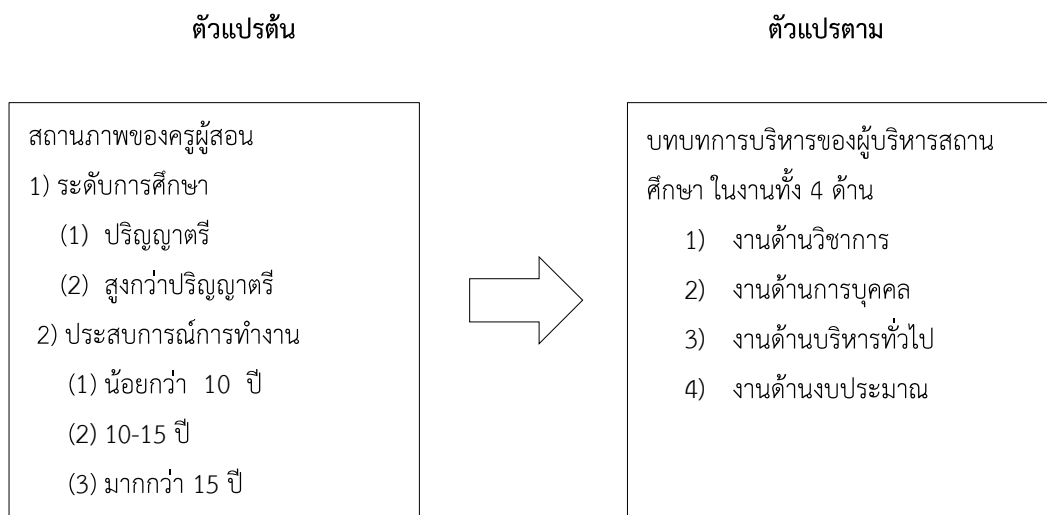
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ตามประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาบทบาท การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ในการบริหารงานของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานด้านบุคคล งานด้านบริหารทั่วไป และงานด้านงบประมาณ ตามวิธีการตัดสินใจสั่งการของ วิคเตอร์ เอช วรูม และ ฟิลลิป ดับบลิว เยตตัน (Victor H. Vroom and Phillip W. Yetton)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางนา จำนวน 7 โรงเรียน ปีการศึกษา 2566 มีครูจำนวน 300 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตบางนา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 169 คน ได้มาโดยการใช้ตารางของเครจซี่มอร์แกน(Krejcie&Morgan,1970) และวิธีสุ่ม อย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การประเมินของบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตบางนา จำนวน 1 ชุดมี 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดสำรวจรายการ (Check-lists) สอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตบางนา 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านวิชาการ	จำนวน	10 ข้อ
2. ด้านบุคลากร	จำนวน	10 ข้อ
3. ด้านบริหารงานทั่วไป	จำนวน	10 ข้อ
4. ด้านงบประมาณ	จำนวน	10 ข้อ

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Kahn,1993) ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารมีบทบาทการบริหารมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารมีบทบาทการบริหารมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารมีบทบาทการบริหารปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารมีบทบาทการบริหารน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารมีบทบาทการบริหารน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ ตามตารางที่ 4-7 ถึง 4-8

1. จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวม และรายด้าน	จำนวน	4	ข้อ
2. จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	4	ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือตามกรอบแนวคิดของการวิจัย เพื่อนำไปหาบทบาท การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร

2. สร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยกำหนดประเด็นและรายการเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบถาม และสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยสร้างข้อความในแบบสอบถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบของบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ และนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objectives Congruence: IOC) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญลงความคิดเห็นและให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกณฑ์ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

4. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมารับปรุงตามข้อเสนอแนะ และนำไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูผู้สอนในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 169 คน

5. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ

1) ดร.วิภา ทองหง่า	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตะกล้า วิทยฐานะ ผู้อำนวยการสถานศึกษา
เชี่ยวชาญ
2) นางสาวปรียากร โพธิสาร	รองผู้อำนวยการโรงเรียนรุ่งเรืองอุบลมณี วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการ
สถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
3) นางนัยณ์ปพร ปะที	ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

6. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้แบบสอบถามมาคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 96) โดยกำหนดให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า t เท่ากับ 0.88

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู ในสังกัดสำนักงานเขตบางนาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปถึงผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม Google form และนำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตบางนา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมกับนัดหมายที่จะมาเก็บ 2 สัปดาห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของครูในกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์การ วิเคราะห์โดยการหาความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานนา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ

การแปลค่าความหมายของค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545: 103) ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้มีดังต่อไปนี้

สูตรที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1. การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence: IOC)
2. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ร้อยละ (Percentage) / ความถี่ (Frequency)
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบค่าที่ แบบ Independent t-test

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรี 97 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 สูงกว่าปริญญาตรี 72 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 ส่วนประสบการณ์การทำงาน ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10-15 ปี มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 37.86 ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 29.59 และครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 32.55 ตามลำดับ

2. บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานครโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ ดังนี้

2.1 ด้านวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (2) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียน เช่น กิจกรรมชมรมกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด และ (3) ด้านการจัดทำหลักสูตรตามนโยบาย เช่น ปรัชญาพอเพียง,โครงการโตไปไม่โกง

2.2 ด้านงานบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) การพัฒนาศักยภาพครูโดยการให้เข้ารับการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน และศึกษาต่อ (2) การควบคุมมาตรฐานการกำหนดตำแหน่งครู และ (3) การพิจารณาความดี ความชอบของครู ในโรงเรียน

2.3 ด้านบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรกได้แก่ (1) การจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยอาคาร สถานที่ (2) การกำหนดโครงการ / กิจกรรมที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน และ (3) การจัดทำทะเบียนนักเรียน

2.4 ด้านงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก (1) การวางแผนจัดสรรงบประมาณ (2) การทำโครงการเพื่อจัดหางบประมาณ และ (2) การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ธุรการการเงินและพัสดุของโรงเรียน

3. ผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน เมื่อสรุปแยกเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

3.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการประเมินบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

3.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สำนักงานเขต บางนา กรุงเทพมหานคร พบว่า บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีบทบาทการบริหารในงานด้านวิชาการ และงานบริหารทั่วไป มากที่สุด งานด้านบริหารงานบุคลากร และงานด้านงบประมาณในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยวิมลรัตน์ **ตุงษ์ ปทุมพร เป็ถนอม (2565)** ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตที่ 2 จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การ

เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และตำแหน่งพบว่า 2.1) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 2.2) ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2.3) ครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลจากการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ปรากฏผลดังนี้

2.2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เพราะ อาจสืบเนื่องมาจากครูไม่ว่า การศึกษาระดับใดก็มีความรู้ความเข้าใจและประเมินบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในงานด้านต่างๆ เท่ากัน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา มีการกระจายอำนาจในการบริหารงาน ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ครูและบุคลากรได้แสดงความคิดเห็น ในการร่วมกันทำงานและยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายเพื่อนำไปปรับใช้ในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกทิพย์ สุขอนันต์ และกนกกร ศิริสุข 2 (2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r=0.925$) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001

2.2.2 ผลจากการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อันสืบเนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันแต่ยอมรับในบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนวจี ศิริสมบัติ Jenwajee Sirisombat(2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษ ที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูใน 574 | วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เมษายน – มิถุนายน 2566 ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ในระดับค่อนข้างสูงอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงานผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร ผู้บริหารควรนำแนวทาง หรือผลการวิจัยไปปรับทิศทางการบริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจ และปรับกลยุทธ์ในการบริหารงานด้านต่างๆให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (ด้านที่ดีอยู่แล้วทำต่อ ที่ไม่ดีปรับปรุงอย่างไร)

2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบในด้านรายได้ อายุ และอื่น ๆ เพิ่มเติม

2. ควรทำการวิจัยแนวเดิม แต่เปลี่ยนรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นแบบสัมภาษณ์หรือแบบสังเกตหรือใช้หลายรูปแบบร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

กิติมา ปรีดีดีลก. (2549). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรวิวัฒน์.

กิตติมา ปรีดีดีลก. (2549). ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธนการพิมพ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน.(2542). การมอบหมายงานการตัดสินใจ. โครงการอบรมผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.

_____. (2542). งานบริหารโรงเรียน การบริหารงานวิชาการ. โครงการอบรมผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.

_____. (2542). การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานกิจการนักเรียน. โครงการอบรมผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.

_____. (2542). การบริหารงานธุรการ และการเงิน. โครงการอบรมผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.

_____. (2542). การบริหารงานอาคาร สถานที่ การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. โครงการอบรมผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2558). พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กทม: โรงพิมพ์ตึกสภาการพิมพ์.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

วิโรจน์ นรารักษ์. (2562). บทบรรณาธิการ. วารสารเศรษฐกิจและสังคม. 56(2). 3. กรกฎาคม - ธันวาคม.

วิมลรัตน์ ตุงษ์* ปทุมพร เปียถนอม (2565) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตที่2 จังหวัดนครศรีธรรมราช วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เจนวจี ศิริสมบัติ Jenwajee Sirisombat(2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะการ จัดการเรียนรู้อของครูในศตวรรษที่ 21 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาประจำบคู้ชันย์. งานนิพนธ์ กศ.ม.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- กนกทิพย์ สุขอนันต์ และกนกกร ศิริสุข2 (2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). เลเย:มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- ปาณิศรา สิงห์แขก (2556) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว กรุงเทพฯ : ปัญญาชน. สุนันทา เลาน์นิงท์
- เอกพจน์ โพธิ์วรรณ (2557) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- Yamane Taro. (1973). *Statistic: An introductory and lysis*. (2nd/ed). New York: Harpar and row. Krejcie, R. V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activity. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.